XIX-ik évfolyam. 6-ik szám. Kőszeg, 1899. február 5-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők
Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Az ország veszedelme.

Belgiumban a napokban jöttek rá, hogy az iszakosság rendkivül módon el van terjedve éppen ugy, mint a vallás iránti közömbösség, természetesen a munkások körében. Ily körülmények közt bizonyára a rendkivüli eszközökhöz nyul majd az ottani kormány, hogy az iszákosság járványát a lehetőséghez képest mérsékelje, annál is inkább, mivel Belgiumban a szocziálizmus napról-napra hatalmasabb tényezőként szereppel, amelylyel számolni kell és amely elől kitérni nem lehet.

Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy a szocziálizmus olyan országban terjed leginkább, hol az emberek átlag a legtöbb szeszitalt fogyasztják, de azt el kell ismerni, hogy a szocziálizmus vad kinövései a parasztnép között fakadnak ki, kik napokig pálinkából és kenyérből táplálják magukat.

A parasztnép a korcsmában csinálja a maga politikáját és nem mind hajdan bor mellett, hanem pálinkával füszerezve. Nem azon töpreng, mi a haza sorsa, hanem saját baján tépelődik s itt vetődik be érzelmeibe a szocziálizmus eszméje. Ha több pálinkát iszik, elkeseredése nagyobb, mint rendes körülmények között és minden baját — minden szenvedését a hazára, az országra tólja, ugy, hogy a munkára sincs többé kedve.

Magyarországon az iszákosság terjedése a nép között ugyanolyan, mint Belgiumban, természetesen tekintetbe véve a lakosság arányát. Még Oroszországban, legalább európai részében is arra a tapasztalatra jutottak, hogy mióta a szeszes italok kimérését szigoritották, 36%-kal kevesebb pálinka fogyot el, mint azelőtt. Oroszországban pedig a nép a legvallásosabb az európai népek között, ami nem kis mértékben befolyásolja a nép gondolkozásmódját, mig nálunk szemlátomást hidegül a nép a vallás iránt és a hit, a papi vigasz nem érvényesitheti hatalmát.

Valaha a nemzet harczosai, a nép fiai kereszstes lobogó alatt lelkesedtek és véreztek el a harcztéren, a vallás tiszta magasztos érzelmei hatották át, mert ha bajban, veszélyben volt az ország, nem gondolt a nép semmi egyébre, mint megmenteni azt a földet, mely neki és családjának a jó kenyeret, a megélhetést nyujtja.

Ma sok, nagyon sok tekintetben változott a nép gondolkozásmódja s olyan eszméktől, indulatoktól van áthatva, melyek régebben nem léteztek és előtte teljesen ösmeretlenek voltak. Bizonyára ez az oka, hogy nem igen jár templomba, hanem inkább a korcsmába. Itt fornak ki azok szocziálista fogalmak, melyek hallatára minden tanult ember csak elmosolyog. Nem azt akarjuk fejtegetni, miből állanak ezek a tévfogalmak, csak arra mutatunk rá, hogy a korcsmai gyülekezések nemcsak a nép kárát idézik elő, hanem az ország veszedelmére is szolgálnak.

Különösen, hogy a vasárnapi munkaszünetet behozták, a szeszes italokat kimérő korcsmák nyitva tartását megengedték, helott a vasárnapi munkaszünet ideális fogalma éppen abban kell, hogy álljon, hogy a munkásember, ki egész héten nehéz munkát végez, ugyszólván kénytelenitve legyen vasárnap megvonni magától azt a szeszes italt, melyet minden nap a munka könnyebitése czéljából elfogyaszt. De a munkaszüneti törvény ellenkezőleg a legnagyobb szabadságot éppen a pálinkamérőknek és korcsmárosoknak adja, miáltal mintegy rákényszeriti a munkást arra, hogy a nyitva engedett korcsmába beüljön, ott magát leigya és ugy testi, mint szellemi szervezetét a jövő heti munkára eltompitsa.

A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény megváltoztatása tehát igen komoly kérdés abban az irányban, a melyet fentebb vázoltunk. Itt nem egyes osztályok érdekköréről van szó, hanem egy ország jólétéről, s nem azok létezhetését vagy nem létezhetését kell figyelembe venni, hanem azt, hogy Magyarországon a parasztnép ma már nagyon türelmetlen s ha valami módon nem lesz segitve a helyzetén, olyan állapot elé nézhetünk, melynek következménye csak a gazdasági tönkrejutás lehet.

Hangok az idegenforgalomról.

Az idegenforgalom szükséges emeléséről tehát megszólal a közönség is. A lapunk mult heti vezérczikkében foglaltakra vonatkozólag kaptuk az alábbi két felszólalást, mely a felfogásban differal ugyan, de egészben odak onkludál, hogy az idegenforgalom emelésében tennünk kell valamit. Az egyik beküldő bizik a városi hatóság kötelességérzetében és legtöbbet ettől remél; a másik alig tartja lehetőnek a hatóság beavatkozását a dologba, mivel — és ez a beküldő nézete — a tehetetlenségnek a városházán annyi jelát adták már, hogy majdnem kizártnak kell tekintenünk a felülről jövő akczió megindítását.

Egyébként lássuk a hét reflexiót:

TÁRCZA.

Árpádka.

Irta: Gergely István.

Az öreg kegyelmes ur megigazitotta az éjjeli szekrényen a gyergyát, megállitotta az órát, hogy ketyegése ne zavarja és kényelmesen elnyujtózkodott az alacsony széles angol ágyon.

Majd elővette a kéziratát annak a beszédének, amelyet holnap delelőtt tiz órakor a Petőfi-szobor emlékünnepén fog elmondani az ő prémes diszmagyarjában, megrakottan a hires családi ékszerekkel. És az öreg ur iskolás gyermekek módjára kezdte magolni a beszédet:

— Tisztelt ünnepiő közönség! A szabadság és szerelem legnagyobb költőjének emlékére gyültünk ma itt össze Isten szabad ege alatt, a magyar Duna habjai mellett . . . Itt állok ősz hajfürteimmel, aki egykor, mint ifju Petőfi dalát hallottam, mialatt lelkes hazaszeretettel rohantam a csatába hazáért és szabadságért, mellettem eser és ezer magyar ifju. Öreg ember vagyok, még nem harangoztak ugyan, de már beesteledett, — de nyugodtan szállok a sirba, mert láták szemeim a Megváltot, az ifjuságot, amely megkoszoruzza azt az eszményt, amelyért az apák véreztek. Árpád nemzete még mindig a magyar . . .

Valaki felre vonta az ajtószőnyeget, — egy körülbelul huszonnégy-hussonöt éves sovány ifju, akinek fekete smokingja még jobban elhalványitva monoklis arczának fáradt vonásait, olyan, mint egy beteg agár.

— Papa már lefeküdt? . . . Nyolcz óra van . . .

— Igen, kissé fáradt vagyok és holnap beszédet kell tartanom a Petőfi-szobor emlékünnepén. Különben mit akarsz Árpádka?

— Péuzt!

És ekkor valami gyermekded szelid mosoly virult elő Árpádka korán elsenyvedt arczán, amely egyszerre nagyon rokonszenvessé tette. A gyermekesen ravaszul kerlelő hang nem indította meg az apát, aki nem is válaszolt, hanem elővette a kéziratot, és mintha Árpádka jelen se volna, tovább olvasta beszédet:

— . . . Arpád nemzete még mindig a magyar . . .

Arpádka ideges türelmetlenséggel ejtette le szeméről a monoklit és leült az iróasztal mellé, brutális elszántsággal, mint az olyan ember, aki elhatározta, hogy szándekától semmi esetre sem áll el.

Lábait gyors tempóban rángatva, szórakozott kétségbeeséssel bámult maga elé és gondolatain elkalandozott oda, ahová annyira vágyakozott.

Már negyed kilenczre jár az óra . . . Az orfeumban megkezdődött az előadás . . . Tiz óra után lép föl Karolina orfeum-szőke hajával, ma van a jutalomjátéka . . . A virágkereskedés kilencz óráig van nyitva, de Arpádkának ott már nincs hitele, — péuz nélkül nem adják oda a megrendelt óriási virágkosarat . . . Borzasztó . . az idő mulik . . . a papa nem ad pénzt.

Arpádka öntudatlanul kivette zsebéből czigaretta tárczáját és rágyujtott. De hirtelen észrevette magát hogy edesatyja hálószobájában van és a jónevelésü, gyermekek megbánásával szólt:

— Ezer bocsánat, papa!

Rögtön eloltotta a czigarettát. Az öreg kegyelmes ur pedig valahára föltekintett a kéziratból:

— Roppant könnyelmü gyerek vagy és nagy bánatot okozól nekem. Mindenütt adósság és adósság! A zsebpénzeden kivül többé egy krajczárt se kapsz tőlem. Isten veled és élj, ahogyan tudsz.

És Papa, én főbelövöm magamat . . .

Erre az öreg kurtán odavetette:

— Meghalni minden szamár tud. Élni tessék!

— Papa . . .

— Hallgass és menj! Jó éjt, édes Arpádkám . . .

Arpádka konokul ülve maradt és kinjában rágta a körmét. A világ legboldogtalanabb embernek érezte magát, akit már a kutya se szaret. Nem is tudta már, hogy minő kérését tagadták meg, de olyasmit érzett, mintha igaztalan kegyetlenséggel élete boldogságától fosztották volna meg.

— Papa . . .

— Mi kell? . . .

— Maga azt nagyon meg fogja bánni. De akkor már késő lesz . . .

És akkor valami sötnyü, végzetes elhatározás villant meg Arpádka fejében: a revolver. Már ott látta magát a fehér ágyon átlőtt homlokkal, elképzelte a szolga rémületét, aki őt majd halva találja, hallotta édesapja siránkozását, amint a ravatal előtt tehetetlen fájdalmában összeroskad, — és valami kegyetlen elégtételt érzett, valami keserü kiengesztelődést.

És a karosszékben még kényelmesebben elhelyezkedve, tovább festette ki magának ezt a képet . . .

Majd megnézi az óráját: már elmult háromnegyed kilenez!

Rémülten ugrott fel és odalépett az ágy elé.

— Papa, nagyon kérem, igen nagyon kérem, adjon nekem száz forintot! Szükségem van reá, nagy, igen nagy szükségem, feltótlenül kell. A becsületemről van szó . . . Elsején vonja le a zsebpénzből!

— Az a becsület, amely száz pengőtől függ, egy krajczárt sem ér. Pusztuljon el! Tudom, dorbézolni akar . . .

— Papa!

— Árpádka, jó éjszakát! Hagyjon rögtön magamra . . .

Tekintetes szerkesztő ur!

B. lapjának mult számában közzétett és az idegenforgalom emeléséről szóló főczikkére mint háziur és igy érdekelt fel én is elmondom véleményemet, reménylve, hogy az ezt tolmácsoló sorokat szives lesz fölvenni.

Mondhatom: csodálkozom azon, hogy lakosságunk nem lelkesedik jobban a szőnyegre hozott ügy iránt és nem hatott már közvetve vagy közvetlenül a városi elöljáróságra, hogy az kedvezményező lépésre szánná magát az idegeneknek letelepitése dolgában.

Végre is, a kezdeményezésnek felülről kell jönnie és a vezetésnek olyan kezekben összepontosulnia, melyek az avatottság mellett megfelelő auktoritással vihetik az ügyet. Én, részemről mondhatom, teljesen osztom a mult heti ujság-czikkben kijelölt formát s csak azt szeretném még, ha minden nagyobb teketória nélkül indulna meg a mozgalom a város részéről, mert attól tartok, hogy minnél nagyobb feneket keritenek a dolognak, annál bizonyosabban jutunk kátyuba. Nem hihetem ugyanis, hogy találkoznék valaki e városban, aki ily irányu mozgalmat perkorreszkálni tudna és ne csatlakoznék szivvel-lélekkel azok zászlója alá, akik hanyatlásnak induló városunk bármely irányu keresetágának előteremtésében vagy kulturális eszmékért, czélokért lelkesednek, dolgoznak. De ha mégis, ugy az esetben a józanabb rész dolga, hogy ilyeneket fölvilágositson és belevonjon oly munkába, mely mindnyájunk javára czéloz. A városi hatóságot vélem erre is kötelesnek, nem tarthatván őt oly gyöngének, bátortalannak, hogy visszariadjon apró-csepp nehézségektől. Vannak a városi hatóság körében okos, sikkes elemek, kiknek feladatuk volna közérzést kelteni, közérzést minden szükségeseknek előmozditására. A közérzés oly alap, melyre biztos lehet épiteni; pánczél, melyen még az *Uchatius* okádékai sem hatolhatnak keresztül. Ez a közérzés szerintem akként is felébreszthető, ha valamely dologba ugy *auf eigene Faust* megy bele a vezér és elért sikerével kelt hangulatot az ügy iránt, mint pl. nyert csatákkal a Napoleonok . . .

Pardon! Egy kissé eltértem tárgyamtól, melynek dülőre jutására nem kell hogy csatákat koczkáztassunk, hanem csak egy kis köznapi munkát. S hogy ezt a kis munkát, még ha egy kis pénzáldozatába is kerülne a városnak, a hatóság megreszkérozza, azon nincs okom kételkedni.

Bizom a városi előljáróság hitelességérzetében s hiszem, hogy az az idegenforgalom föllendülése körül eléri a közönség által várt eredményt.

H. A.

Más oldalról kapjuk a következő sorokat:

A *Kőszeg és Vidéké*ben mult vasárnap olvasott vezérczikknek intentióival általánosságban egyetértek, de a reszletekre nezve eltérő a véleményem. Kivánatosnak tartom az idegenforgalom fejlesztésére czélzó intézkedéseket, de nem abban a szük keretben, melyet a czikk kijelöl. Nem érünk mi itt czélt, ha az idegenforgalom kérdésének megoldásánál csupán csak az üres lakások kiadására forditjuk kizárólag figyelmünket s azt hiszszük, hogy ennél többet nem tehetünk. Ez kevés és nem is kecsegtető valami. Nekünk ki kell hogy terjedjen figyelmünk olyan tényezőkre, melyek amellett, hogy közmüvelődési, kereskedelmi vagy ipari szempontból nyereség számba mennek, egyuttal a lakosság szaporodásával is járnak és gazdaságilag jövedelmező keresetforrásokul szolgálnak. Akként értem én ezt, hogy, ha pl. főgymnáziumot kaphatunk, e közmüvelődési eszközzel egyetemben idegenforgalmunk is emelkednék, aminthogy ipari és egyéb vállalatok létesitésével és támogatásával is indirekt módon mozditjuk elő az idegenek letelepedését.

Igaz különben az, hogy ha másként nem, egyoldalulag is lehet e téren mozgolódni s ha a hatóság, melyhez e lap ily értelemben appellál, akarna egyet-mást munkába venni, talán a siker sem maradna el, hanem félő, hogy éppen ennek az akaratnak lesz hatóságunk meginthiányában, mint nem egyszer azelőtt, mikor életbevágó kérdések felkarolásáról és elintézéséről volt szó. És éppen azért én az idegenforgalom kontemplált emelésében nem helyezek legcsekélyebb reményt sem, valamint nem hiszem, hogy lakosságunknak bármely más irányban is ujabb keresetforrás nyiljék. Ninosen mozgó erőnk; aztán nem lakozik valamire való szellem és szív az emberekben!

B . . a.

HIREK.

— **Személyi hirek**. *Szájbely* Gyula országos képviselő e hó 12-én rohonczi birtokára érkezik. — *Acsay* Xav. Ferencz, a győri főgimnázium igazgatója szombaton délután városunkba érkezett, hol mint a helybeli benczés székház vendége, egészsége helyreállitása czéljából néhány hetet fog tölteni. — *Steierlein* Gábor polgári iskolai igazgató a héten Budapesten részt vett a földmivelési miniszteriumban a vertetü irtása ügyében összeült anketten. — *Esterházy* Rudolf herczeg f. é. január 30-ika óta állandó látogatója a soproni benczés-gimnázium 8. osztályának.

— **Áthelyezés**. Sippi *Rodiczky* Géza honvédhadnagyot Kőszegről a pécsi 19. honvéd-gyalogezredhez helyezték át. A fiatal tiszt pénteken bajtársaitól és ismerőseitől buesuzott és tegnap utazott el uj állomáshelyére.

— **Főgimnáziumunk ügye** a megvalósulás stádiumához ismét közelebb jutott. A vallás- és közoktatási miniszter ugyanis utasitotta *Alpár* Ignácz müépitészt, hogy Kőszegen tanácskozzék a város képviselőivel az épitkezés miként leendő keresztülvitele tárgyában és jelölje meg a legalkalmasabb telkeket, ehhez csatolván a jelenlegi gimnáziumi telek rajzát, valamint a város térképrajzát. A kiküldött müépitészt a legközelebbi napokban várhatjuk. Az ügy iránt természetesen nagy az érdeklődés városunkban.

— **Megyegyülés**. Vasvármegye köztörvényhatósági bizottsága holnap, hétfőn, rendes evnegyedes közgyülését tartja és ezen városunkat érintő ügyeket is fog tárgyalni.

— **Választás**. Az alispáni hivatal Kőszegen a tisztujitó közgyülést f. é. február 11-ére hivta össze, mely alkalommal egy irnoki állás lesz választás utjáu betöltendő. Pályázók: *Jagits* Imre, *Csapódi* Kálman Kőszegről és *Németh* Béla Szombathelyről. Ez utóbbi elkesve adta be kérvényét.

— **Az ifjuság ünnepe**. A helybeli gimnázium ifjusága *Fehér* Ipoly főapátnak nevünnepe alkalmából mult hétfőn szent-misét hallgatott és egésznapi szünetet élvezett.

— **Zichy grofné hangversenye**. Több izben volt arról szó, hogy *Zichyné* grofasszony közönségünk előtt énekelni fog. A müvésznő az utóbbi időben Bécsben lépett föl nagy sikerrel s itteni tisztelői kérelmére határozta el magát arra, hogy nálunk is föllépjen. Bécsben jártában maga szólitotta fel *Klatscher* Alfréd hirneves komikust, hogy Kőszegen adandó hangversenyén közreműködjék, valamint az ő óhajtása volt az is, hogy *Kárpáti* Sándor polgári iskolai tanár zongoran kisérje mindkettejüket. A hangversenyt, melynek rendezését *Róth* Jenő helybeli könyvkereskedő vállalta magára, e hó 11-én tartják meg a bálházban. Zichyné németszövegü operareszleteken kivül a legujabb magyar nóták közül is fog egynehányat énekelni, Klatscherrol meg azt halljuk, hogy Kornaut és Wittelt felülmuló előadása meglepi majd a közönséget..

— **A tüzoltó-bál**. A farsangnak egyetlen nagyobb mulatsága, a mult szerdai tüzoltó-bál nem volt nagyon látogatott, de azért teljes lapot követel magának a farsang krónikájából. Akik rendezték, dicséretet érdemelnek, mert alkalmat szolgáltattak a közönségnek a mulatságra, aminthogy abból azok, akik elmentek, ki is vették a részüket. Csinosan kiöltöztetett teremben, vig zene mellett lejtettek a párok és ezt oly kedvvel, hogy akárhány strohmann is beállott a sorba.

A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Bajcsi Lajosné, Bigner Józsefné, Binder Jánosné, özv. Biró Józsefné, Csizmadia Mártonné, Danosics Jánosné, Fáy Edéné, Gürtl Ödönné, Gruber Adolfné, Gregorits Mihályné, Gullner Mihályné, Hercz Ödönné, Kirchknopf Mihályné, Kovács Józsefné, Kutscárné Mária, Pirsz örnagyné, Prikopa Jánosné, Salamon Gézáné, Stessl Károlyné, özv. Susny Mórné, Sautnauer Jánosné, özv. Schieferné, Weidl Józsefné, Wölfl Mihályné.

Leányok: András-kay Sarolta, Bajcsi Erzsi, Bauer Anna, Bigner Anna, Bigner Irma, Bárz Róza, Gregorits Katalin, Gullner nővérek, Gruber Ida, Hercz Margit, Kulcsár Gizi, Kühn Józsa, Molnár Irma, Novák Anna, Prikopa Jolán, Salamon Ilona, Szenekovits Miczi, Susnyi Anna, Szabadhegyi Ilona, Weidl Leopoldina, Wölfl Rózs.

— **Ifju mükedvelők**. Jókora közönség kereste fel mult hétfőn az árvaházat, hogy az ott föllépendő ifju mükedvelők előadását meghallgassa. *Az örökség* czimü 3 felvonásos szinmüvet adták elő árvaházi fiuk nagyon sikerülten. *Holler* Ferencz és *Böröndi* Ödön mint czizmadia-legények és *Vissi* Ferencz mint biró különösen tetszettek. A darab eljátszása után *Miklóssy* Aladár „A fogadás" czimü vig monolog előadásával általános derültséget keltett.

— **Vár restaurálása**. Már jó ideje rebezgetik, hogy a város nyugoti szélén álló Esterházy-féle várat, melyet némely geografus a Jurisics-várának szeret nevezgetni, részben restaurálni fogják. Igaz-e, nem-e az a hir, de annyi bizonyos, hogy, ha már az ószerü falak nem is bántják a szemet, a sánczárkok egyik-másik része nem állja ki a kritikát és bizony rászorul egy kis restaurálásra.

— **Február**. Nem hiába pogány-istentől ered a hónap neve, pogányul is köszöntött be: hóval, hideggel. Amit december és január elfelejtett meghozni, ime, pótolta a február már eddig. S ha a százesztendős kalendáriumnak jövendölése beválik, egy hétnél tovább tartó erős hidegekre lehetünk még elkészülve.

— **Mint régen**. Megjött a hó és elboritotta a földet; peresze a gyalogjárokat is, miket a rendőrség szigoru parancsa szerint ie kellett volna tisztogatni vagy legalább is behinteni. Nem ugy történt. A leesett hóval senki se törődött, a járó-kelők ugy gyömöszöltek, mint régen, amikor még nem parancsoltak akkora szigorusággal, mint ma. Szépen vagyunk a legujabb renddel!

— **Vádolt nő**. *Ribarits* Julia faczér kaszirosnőt azzal vádolja szállásadónője, egy idevaló kerteszné, hogy a szobája szekrényet feltörte és abból több tárgyat magához vett. A helybeli rendőrség elfogta a tolvajlással vádolt nőt és átadta a kir. járásbiróságnak.

— **Farsang**. A biczikli-klub és kath. polgári olvasó kör zártkörü mulatságain kivül, mikről már hirt adtunk, közelebb még 1—2 nyilvános mulatság is lesz. Aznap, mikor az olvasó kör tagjai és vendégei a bálházban mulatnak, február 13-án *Benedek* Ernő vendéglőjében is lesz polgárok részere rendezett farsangi mulatság. A mai napon a helybeli tüzoltó legénység a bálházban áldoz a farsangnak, a lakai tüzoltók pedig utolsó farsang vasárnapján *Korner* János sörház helyiségeiben tartanak mulatságot.

— **Tanfolyam bezárása**. A rohonczon rendezett gazdasági tanfolyamot e hó 13-án vizsgálattal bezárják. A tanári kart és a vizsgálaton megjelenő megyei előkelőségeket e napon *Szájbely* Gyula vendégül látja rohonczi kastélyában.

— **Anyakönyvi kivonat**. A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Január 25-én Csánits Károly lesüs és neje Schmell Róza leánya Mária Róza, r. kath. vallásu.

Január 30-án Unger Károly és neje Maitz Anna Károly fiuk, r. kath. vallásu.

Halálozás.

Január 31-én Wolf Julia, izraelita, 14 napos, gyengeség.

Február 3-án özv. Schwahofer Mihályné, szül. Papszt Terez, ág. hitvallásu, 77 éves, aggkor.

Február 3-án Molnár János, róm. kath. vallásu, 4 hónapos, rángógörcs.

— **25 év multán** . . . Azon tényezők között, melyek nagy mértékben hozzájárultak a hazai mezőgazdaság és kertészet haladásához, az elsők között látjuk a Mauthner Ödön magkereskedő czégét, mely az iden ünnepli fennállásának 25 éves jubileumát. E czég működését mindenütt elismerés és méltánylás kisérte és hogy többet ne emlitsünk, a czég tulajdonosát, a Ferencz József-rend és az orosz szt.-Anna-rend lovagkeresztjével és a bolgár nemzeti rend tiszti-keresztjével tüntették ki. Ezenkivül a Mauthner czég cs. és kir. udvari szállitó és évek óta szállitja Ő felsége kastélyai és birtokai magszükségletét az egész osztr.-magy. monarchiában, továbbá több királyi, fejedelmi, főherczegi és herczegi udvarnak is szállitója. A Mauthner-féle magvak különben 27-szer lettek bel- és külföldi kiállitásokon első dijakkal kitüntetve. A jubileumi főárjegyzéke — melyet a czég kivánatra ingyen és bérmentve küld, — valódi remekmü, egy kitünő növénytermelési utmutató, nemcsak a benne előforduló számtalan tenyésztési utasitások, hanem a megragadóan szép és bü növényfényképek miatt is. Legjellemzőbb, hogy e főárjegyzék nem a rendelő rovására ilyen fényes, mert a magárak, tekintve az ismert kitünőséget és föltétlén megbizhatóságot, sokkal olcsóbbak, mint bármely másik magyar vagy külföldi czégnél, hanem a Mauthner czég rengeteg forgalmában leli magyarázatát és elég érdekes megtudni, hogy emlitett árjegyzék költségeit az összes rendelésekre megosztva, egy rendelőre nem egészen $^3/_4$ kr. esik.

— **Ingatlanok forgalma**. A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Stahl Ferencz, Antal, Károly és József után a 2618/b. Fuchs János és neje javára 500 frt vételárban; Stahl József, Antal és Károly után az 1038 és 1039. hsz. 610. sz. felháznak $^3/_4$-része Stahl Ferencz és neje javára 600 frt vételárban; Stahl Ferencz, Antal és József után az (5768-5773/b) hsz. Stahl Károly javára 135 frt vételárban; Stahl Ferencz, Károly és József után az 1701. hsz. Stahl Antal javára 15 frt vételárban; nehai Weber János után a 909. 2834. hsz. 542/a házsz. fele Weber János és Ferencz javára; özv. Waisbecker Henrikné s kisk. Paula lánya után a 2504. hsz. 467 frt 18 kr. vételárban a kőszegi plébánia javára.

— **A legszebb ékesszólásnál is szebben beszél a tett.** Haldek fővárosi magnagykereskedő most megjelent árjegyzékének néhány oldalát töltik meg hazánk legnagyobb és leghiresebb gázláinak elismerő nyilatkozatai, melyek bizonyitják, hogy a Haldek czég ugy mint eddig, az elmult évben is szem előtt tartotta azt az elvet, hogy a legszebb ékesszólásnál is szebben beszél a tett.

— **Előfizetési felhivás** a m. kir. központi statisztikai hivatal kiadványainak 1899. évi sorozatára. A m. kir. központi statisztikai hivatal kiadványainak 1899. évi sorozatában a következő kiadványok foglalnak helyet: 1. A Magyar Statisztikai Évkönyv 1898. évi folyama. 2. A Magyar Statisztikai Közlemények folytatólagos három kötete. 3. A Statisztikai Havi Közlemények 1899. évi folyama. 4. Magyarország Tiszti Czim- és Névtárának XVIII. évfolyama. A Magyar Statisztikai Évkönyv az idén fog először az 1897. évi XXXV. törvényczikk értelmében egy, a miniszteriumok működését, valamint az igazgatásuk és felügyeletük alá tartozó ügyeket és az ország közállapotait ismertető jelentés kiséretében a költségvetés bemutatásával egyidejüleg az országgyülés elé terjesztetni s ezzel arra a nagyfontosságu szerepre lesz

---

A fiu tudta, hogy mihelyt az édes apja őt magázza, rögtön el kell hagynia, különben tiz éves gyereknek nézi az öreg és elveri. Köszöntés nélkül távozott, keserüen, telve a legrémesebb gondolatokkal.

Karolina . . . virágkosár . . . kilencz óra . . .

Amint a nagy ebédlő félhomályban átbotorkál, hirtelen megbottlott valamiben. Egy négyszögletü hatalmas szalmakosár volt . . .

Arpádka rögtön meggyujtotta a villamos fényt és a nagy barnafalazatu terem csak ugy uszott a világosságban. Leemelte a szalmakosár födelét, és gyerekes kiváncsisággal vizsgálgatta tartalmát.

Egy óriási méretü babérkoszoru volt benne, széles nemzetiszinü selyemszalagokkal, amelyen aranybetükkel ez a felirás volt:

PETŐFI SÁNDORNAK,
a legédesebb dalosnak.

Ezt a koszorut fogja majd az öreg kegyelmes ur holnap az ünnepi beszéd után a Petőfi-szobor alatt elhelyezni . . .

Arpádka most hirtelen elmosolyodik, homlokára üt, letérdel, — és a selyemszalagról leszedi a *Petőfi Sándornak* felirás aranybetüit, ugy, hogy csak az marad meg: *A legédesebb dalosnak*.

Egy negyed óra mulva Arpádka a gummikerekü számozatlanban már az Andrássy-uton tobogott és a nagy szalmakosár alig fért el a kocsi tetején.

Akkor az öreg kegyelmes ur már kivülről tudta ezt a mondatot:

— Nyugodtan szállok a sirba, mert látták szemeim a Megváltót, az ifju-ágot, amely megkoszoruzza ugyanazt az eszményt, amelyért az apák véreztek . . .

hivatva, hogy közviszonyainkról és közkormányzatunk működéséről minden irányban számotadó általános forrásul legyen. A Magyar Statisztikai Közleményekből az 1899. év folyamán három folytatólagos kötet: a 23., 24. és 25. kötetek fognak megjelenni. Ezek közül egy a magyar korona országainak külkereskedelmi forgalmát fogja tüzetesen ismertetni s csatlakozik az e tárgyra vonatkozó a évről-évre megjelenő közleményekhez. Egy közleménykötetet a Magyar Korona Országai Mezőgazdasági Statisztikájának III. része fog képezni, végül egy kötet az 1898. év fontosabb ipari és munkásviszonyait fogja tárgyalni. A Statisztikai Havi Közleményeknek 1899. évi folyama a mult évihez képest azt a teljességének kétségen kivül előnyére való ujitást mutatja, hogy a Magyarországra vonatkozó adatok mindenütt a Horvát-Szlavonországokra vonatkozó adatokkal egészitettnek ki. E mellett tárgyi tekintetben is bővül, a mennyiben a folyó évben a rendszeres havi közlések keretébe több új adat, köztük az ország közbiztonsági állapotaira s a csendőrség és rendőrség tevékenységére vonatkozó adatok közlése is felvétetett. Egyebként a Havi Közlemények tartalma és beosztása marad a régi: ezentul is közölni fogja minden hóról — meg pedig tekintettel a Horvát-Szlavonországokra vonatkozó adatokkal való kibővitésre, nem ugyan mint eddig a legközelebbi hó végén, de az ezt követő hó első napjaiban — a havonkint való közzétételre érdemes és alkalmas statisztikai adatokat az időjárásról, a népességi és közegészségi viszonyokról (születések, házasságkötések, halálozások, vegyes házasságok, fertőző betegségek, stb.), továbbá a gazdasági élet egyes jelenségeiről, mint az állatvásárok forgalmáról, a ragadós állati betegségek elterjedéséről, a budapesti tőzsde fontosabb jegyzéseiről, a fogyasztási adó alá eső iparágakról, a szesz-, czukor- és sörtermelésről s a megfelelő adóeredményekről, a magyar korona országainak külkereskedelmi forgalmáról, Fiume tengeri s vasuti áruforgalmáról és hajóforgalmáról, a tűzkárokról, stb. A Magyarország Tiszti, Czim- és Névtára czimü kézikönyv az 1899. évvel immár XVIII. évfolyamába lép. Tartalma, a melynek minél teljesebbé és pontosabbá tételére a legmesszebb menő intézkedések történtek, ezuttal is, ugy mint az előző években, a legnagyobb részletességgel terjed ki az állami szervezet ismertetésére; a felséges uralkodóházra, a legmagasabb udvartartásra, az országgyülésre, a miniszteriumokra és az ezek alá tartozó hatóságokra és hivatalokra s itt nemcsak a hivatalok személyzetéről ugyis kellő tájékoztatást, hanem világos képet adja annak is, hogy a hivatalok mely felsőbb hatóság alá tartoznak; megjelöli a hivatalok számát, székhelyét, feltünteti a felsőbb hatóságoknak ügybeosztását, hatáskörét. Magában foglalja továbbá e kézikönyv a legujabb változások figyelembevételével az egész országnak közigazgatási) beosztását, az e. f. biróságoknál pedig a bánya-, sajtó- és péuzügyi birróságok, a közjegyzői és ügyvédi kamarák megjelölését, a telekkönyvi hatóság, a közjegyzői, adó- és letéthivatal pontos megnevezését. De ezeken kivül szintén részletesen közli a társadalmi életben jelentékenyebb szerepkörrel biró magán-intézeteket és társulatokat is. Az illető neveknél könnyen érthető rövidítésekkel kitünteti a rendjeleket, a legmagasabb kitüntetéseket, a nemesi előneveket, a társadalomban viselt főbb állásokat s tudományos képesitéseket, stb. A valóságos belső titkos tanácsosoknak, az összes rendjelek és egyéb kitüntetések tulajdonosainak a kir. tanácsosoknak s a magyar kir. udvari tanácsosoknak névsorát külön összeállitásban is közli. Helyet foglalnak benne még a cs. és kir. közös miniszteriumok és az azok alá tartozó hivatalok, valamint Bosznia és Hercegowina hatóságai is, főggelékben pedig az osztrák állam hatósági szervezetének vázlatos ismeretését is tartalmazza. A felsorolt műveken kivül az előfizetés kiterjeszthető a Magyar Korona Országainak Helységnévtára czimü kézikönyvre is, a mely a hivatal 1898. évi kiadványainak sorozatában jelent ugyan meg, de a közrebocsátása óta eltelt néhány hónap alatt a benne foglalt adatok tekintetében érdemleges változások nem történvén, használhatóságát teljes mértékben megtartotta. A m. kir. központi statisztikai hivatal 1899. évi kiadványsorozatában előirányzott összes, mintegy 600—700 ivnyi terjedelemben megjelenő kiadványoknak előfizetési ára együttesen, — a Helységnévtár hozzászámitásával — daczára a kiadványok több tekintetben való jelentékony bővülésének — ezuttal is, mint a legutóbbi évben, 13 forintban van megállapitva. Ezen kivül fentartatik az a kedvezmény is, hogy a kiadványsorozat egyes részei külön is megrendelhetők. Elő lehet tehát ez évben is fizetni a Magyar Statisztikai Évkönyvre és a Magyar Statisztikai Közlemények három (23., 24. és 25.) kötetére együttesen 5 forinttal, a Statisztikai Havi közlemények egész évi folyamára 4 forinttal, a Magyar Tiszti Czim- és Névtárra 5 forinttal, a Helységnévtárra 3 frt 50 krajczárral s minden kiadványokra együttesen, de a Helységnévtár befoglalása nélkül 10 forinttal. Onként értetik, hogy e kiadványok tartalmának kivétel nélkül általános érdekü voltánál fogva, valamint tekintettel arra a körülményre, hogy az egyes kiadvány-csoportok előfizetési ára jóval magasabban van megszabva, mint a mily rész közös előfizetés esetén egy-egy csoportra aránylagosan esik, a 13, illetőleg 10 forinton való együttes előfizetés a legelőnyösebb és legajánlatosabb. Az előfizetések iránt legkésőbb 1899. évi február hó végéig kell intézkedni, minthogy a Statisztikai Havi Közlemények első száma, az 1899. január havi adatokat tartalmazó füzet már a folyó évi márczius hó első napjaiban meg fog jelenni, a midőn tehát a statisztikai hivatalnak a nyomatandó példányokból az összes szükségletet ismernie kell. Végül megjegyezzük, hogy e kiadványok könyvárusi uton is megszerezhetők, azonban jóval nagyobb áron minthogy a bolti ár az előfizetési árnak körülbelül kétháromszorosában fog megállapittatni.

Közgazdaság.

A rétek felujitása és trágyázása.

Ha egy réten az u. n. savanyu füvek nagyobb mennyiségben fordulnak elő, az mindig jele annak, hogy a talaj nagyon megsavanyodott. A talaj elsavanyodását, mely az édes füvek tenyésztését megakadályozza, kétféleképpen lehet megszüntetni, vagy ugy, hogy az illető területet alagcsövezzük, miáltal a feuékviz szintjét süllyesztjük és ezáltal egyuttal a talajt jól át is szellőztetjük, vagy pedig azon helyeken, a hol az alagcsövezés nagyon sokba kerülne, nehány vizlevezető árkot készitünk és a savak közömbösitésére az égetett meszet használjuk. A felhasználandó mész mennyisége attól függ, minő mérvben van az illető talaj megsavanyodva, a mit chémiai elemzés segélyével igen könnyen meg lehet határozni. A gyakorlat embere azonban, a kinek chemiai laboratorium nem áll rendelkezésére ez okból gyakorlati gazdák tapasztalatait használja fel. Ha ezeket felhasználja, nem téved, midőn hektáronként 150—200 q mészet szór el. Ha már most a talaj savanyuságát akár az egyik, akár a másik módon megszüntetjük és igy ezt abba az állapotba hozzuk, a mely az édes füvek tenyészésére a legkedvezőbb, az a kérdés merül fel, minő növényi tápanyagokat kell még egy ilyen rétnek juttatni, hogy arról megfelelő termés-hozamot kapjunk. Itt mindenek előtt azon körülményt kell figyelembe venni, hogy a megsavanyodott rétek, melyek egyik vagy másik módon savanyuságuktól megszabaditattak, nagyobb mennyiségü nitrogén tartalmu anyagokat tartalmaznak. Ennélfogva egy ilyen rétnek istállótrágyával való megtrágyázásával igen nagy hibát követnénk el, miután az istállótrágya legbecsesebb alkotórészét, a nitrogéut, a melyet szántóföldjeinken sokkal jobban tudunk értékesiteni, hiábavaló módon elpazaroljuk. Az istállótrágya nem réttrágya, ezt minden gazda vegye tekintetbe. Nitrogén pótlás a réteken tehát teljesen felesleges. Ezeken mindenekelőtt ásványi tápanyagok pótlásáról kell gondoskodnunk. Foszforsav és kálium azok az anyagok, a melyekre a réteknek szükségük van.

A kalisót legczélszerübb kainit alakjában adni, mely őszszel szórandó el. A kainitból is czélszerü az első évben nagyobb mennyiséget, körülbelül 10—12 q hektáronkint, elszórni. A következő években ugy a foszforsav, mint pedig a kálitrágyázást megfelelő módon csökkentjük. Habár egyesek ajánlották, hogy a rétre első évben feltrágyául kevés chilisalétromot szórjunk el, ugy ez magyarázatát leli azon körülményben, hogy a humusz nitrogénje az első miveleti esztendőben ninosen elegge feltárva, hogy a növények felvehessék. Ha már most a talajt megfelelő mivelés és trágyázás által olyan állapotba hoztuk, hogy azon ugy az édes füvek, mint pedig a herefélék diszleni képesek, akkor a vetés kiviteléhez fogunk. A vetést legczélszerübb tavaszszal eszközölni. Őszszel vetni a füveket nem czélszerü, mivel ez esetben igen zsengén mennek a télnek és igy igen sok növény pusztulhat el a fagy következtében. A vetésre legalkalmasabb idő április hó vége vagy május eleje, de mindig csak akkor vessünk, ha a védőnövény nélküli vetésnek meg vannak a maga hátrányai.

Hogy a bevetett területen a növények egyenletesen legyenek elosztva, ennek elérésére legjobb a vetőmagot két egyenlő részre felosztani, az egyik részletet hosszában, a másik részletet szélességében vetjük el az illető réten. Ezen vetési mód előnyeit nagyon gyorsan feliamerhetjük, ha tekintetbe vesszük, milyen nehéz az apró és könnyü fűmagvakat egyenletesen elosztani. A takarmány minőségét illetőleg nagyon ajánlatos a fűmagvakhoz nehány megfelelő herefeleség magvait is hozzákeverni. Ha azonban az idő vagy a második évben azt tapasztaljuk, hogy a herefelek nem diszlenek, vagy pedig egészen elmaradnak, akkor no rosteljük azokat ujból elvetni. Ennek oka az lehet, hogy miután a talaj savanyu volt, hiányoznak belőle azon bakteriumok a melyekre, hogy jól tenyészhessenek, különösen a herefeléknek van szükségük, ezek azután csak lassan szaporodnak meginl el a savanyuságtól megfosztott talajokon.

Végezetül egy uj rét megalakitásánál arra is ügyeljünk, hogy e választott fűfelék ugy a talaj minőségének mint pedig fekvésének megfelelők legyenek.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen, valamint hazhoz szállitva. - mintákat pedig postafordultával** küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (c. k. udv. szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom és müvészet.

— **„Losoncz végromlása“** czimmel épp most jelent meg egy feletle érdekes zenemü zongorára két kézre, melyhez a következő előszó van csatolva:

A magyar zeneirodalom csak kevés olyan harczi dalt tudott megörökiteni, amely az 1848—49 szabadságharcz napjaiban termett, vagy amelyet akkori zenekarvezetők csináltak. Ilyen ritkaság a „Losoncz végromlása,“ a melyet Borzó Miska az 1848—49-iki gömörvármegyei karmester szerzett, annak a rettenetes képnek a hatása alatt, amelyet rá a felgyujtott Losoncz égése tett. Borzó Miska, akinek magának is volt háza Losonczon, összes butoraiból semmit sem tudott megmenteni. Egy kopott, régi hegedüt kapva hóna alá, ugy menekült a szomszédos guszonai erdőbe a ott nyomban szerezte a remek dalt, melyet aztán zenekara is betanult s több asatában lelkesültek hatalmas hangjai mellett diczö honvédeink. Losonczot Graber orosz tábornok tudvalevőleg azért gyujtatta föl, mert 1849, augusztus 8-án két vakmerő uemsetőr az ottani koronakávéházban Petrovszky herczeg dzsidás századost és még két más tisztet legyilkolt. Egy Fábv Zsuzsi nevezetü kofa aztán a tiszteket még ruháiktól is megfosztotta s ugy temették el őket, koporsó nélkül. Ez annyira föllázitotta Grabert, hogy egymásután két cserkesz ezrednek engedett szabad prédálást Losoncz városában, ezután nyolcz helyen dobatott üszköt a háztetőkre. Aztán, a két nemzetőrrel és Fábi Zsuzsival, körmeikkel kapartatta ki az orosz tiszteket, noha a szerencsétlenek a rekkenő forróságban, meg a borzalmas hullaszagtól többször is elájultak. Borzónak klaszikusan remek nótája a szó teljes értelmében festi ezeket a rémes jeleneteket, s öt részből áll: Első részében valóságos müvészi hangfestéssel jelzi, hogy az ázsiai cserkesz lovasság halk trombitaszóval indul. A második rész tompa morajjal jelzi, hogy a cserkeszek támadnak s a lakósság rémülten menekül az erdő felé. A negyedikben halljuk a lovasság zárt sorainak csattogó dobörgését, az ötödik pedig halotiszomoru elhaló hangon jelzi, mikor a kirabolt városból elvonul a tönkre ment uép Jellemző különösen a félrevert harangok kongása, a gyermekek és asszonyok jajveszeklése és a sivitó golyóknak a G-hurou való remek és páratlan utánzása. Eredeti, hogy az orosz ágyuk dörgését a bőgő hátán jelezték, nagyot, tompát ütve a kézzel rája. A czimlapon látható egykori rajz azt a jelenetet tünteti föl, midőn a losonczi koronakávéház előtt a cserkesz lovasság Borzó bandáját üzte. Régen feledésbe ment ez a remek nóta, és teljes három évi fáradságos kutatásba került Markó Miklós hirlapirónak, a czigányzenészek albuma ismert uevü szerkesztőjének, mig ezt a czigányzenekar vezetőktől megszerezte és Rózsavölgyi és társa czéget a mü kiadására megnyerte. Szabadságharczunk 50 éves fordulóján, azt hiszük, nem adhatott volna a czég kedvesebb ajándékot lelkes honfitársainknak ennél a páratlanul szép dalnál, melyet jeles zenészeink Radics Béla és Ricz Pali is mindig viharos tetszés mellett játszanak. Ezen igazán gyönyörü magyar zeneképet, melynek ára csak 2 korona, mindenkinek a legmelegebben ajánlhatjuk.

— **„A Képes Levelező-Lap.“** Ily czim alatt jelenik meg f. év márczius elsejével egy havi folyóirat, melylyel a mindjobban terjedő képes levelező-lap gyüjtési sport kedvelőinek egy rég óhajtott kivánsága teljesül. — Hazánkban még nincs a gyüjtőknek szaklapjuk, mely előmozdithatná az egymáskozti érintkezést. — A „Képes Levelező-Lap“ czélja a gyüjtőket egymáshoz közelebb hozni, a csereviszonyt elősegiteni, az ujonnan megjelent levelező-lapokat felsorolni, s a gyüjtőknek mindenben segédkezni. A lap első számát, mely a teljes programmot közli, a kiadó-hivatal, hova a lap szellemi részére vonatkozó közlemények is intézendők, Klökner Péter udvari könyvkereskedése Székesfehérvárott bárkinek ingyen megküldi, a ki azt egy képes levelező-lapon kéri. — A lap előfizetési ára 1899. évre 1 forint.

— **A legérdekesebb hetilap** ez idő szerint kétségkivül a „Rejtelmes Világ“, emez egyetlen magyar lap, mely a modern spiritizmussal foglalkozik. A „Rejtelmes Világ“ ujévkor már a III. évfolyamba lépett s azóta teljesen ujjá alakitva, megbővülve, állandóan igen csinos szines boritékban, több szép képpel diszitve jelenik meg. Legujabb száma két szenszácziós fényképfelvételt közöl Crookes Vilmos, a hirneves angol egyetemi tanár kisérleteséset közben igen sokszor s sokaknak megjelent King Katie megtestesült szelleméről; a lap élénk, változatos s gazdag tartalmából pedig a következőket emelhetjük ki: Szervezkedési javaslat (dr. Deán Clark után B. M.) — A kisérletezésről (Nerei Ödön) — King Katie. (Tóvölgyi Titusz.) — Taroza: Eszmék, ti földi gondok. . . (Költemény; Petrus Jenő). — Az őrködő anyai szellem (Mrs. Burrows után br. M. J.) — Egyről-másról (Tud-e hamar egy jó viczcset, vagy a megszorult szerkesztőség.) Trefás melodráma. — Az atya és elhunyt fia. — A szellemhajó. — Bismarck halála és a szomnambulizmus. — Még szellemhajó. Egy materializácziő a 18. század elején. — Irodalom. — stb. stb. — A „Rejtelmes Világ“ kétfele kiadásban jelenik meg. Az egyszerünek előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., a finom papirosra nyomtatotté pedig: 10 frt, illetve 5 frt és 2 frt 50 kr. mely összeget a kiadóhivatalnak: Budapest, VIII., Üllői-út 12. sz. (Müller A. könyvkereskedése) kell beküldeni, a honnan kivánatra bárkinek szivesen küldenek mutatványszámot.

Szerkesztői üzenetek.

S. M. dr. urnak **Budapest.** Kivánságának megfelelően intézkedtünk, a beküldött politikai izü czikk azonban nem illik lapunk keretébe. Kérünk egyebet.

A. D. helyben. Anonym levelekre nem reflektálhatunk. Ezt százszor hangoztattuk már.

Értesités!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy f. é. **február hó 8-tól** fogva 4 hétre Kőszegről távosom.

Kiváló tisztelettel:

Scharpf Jenő, fogtechnikus,

Kőszegen, iskola-utcza 46. sz. alatt.

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. osztl. kocsikkal			
Közepeurópai idő.	reggel	d. e.*	d. e.	d. u.
Kőszeg ind.	4⁵⁵	8⁰⁵	11⁵¹	4²⁶
Lukácsháza (m. h.)	5⁰⁸	8¹⁹	12⁰¹	4⁴⁰
Német-Gencs (m. h.)	5²⁴	8³⁵	12²⁰	4⁵⁷
Szombathely érk.	5⁵⁰	8⁵⁰	12⁴⁴	5¹²
Szombathely ind.	6⁴⁵	11⁰⁰	3¹⁵	7⁰⁵
Német Gencs (m. h.)	7⁰¹	11¹⁵	3³¹	7²¹
Lukácsháza (m. h.)	7¹⁸	11³¹	3⁴⁵	7³⁸
Kőszeg érk.	7⁴⁰	11⁴³	4⁰¹	17⁵¹

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

20 hold

Dr. Gerhauser József tulajdonát képező **szántó** és **rét**, köztük a **szombathelyi ut mellett** s a **nagytamási düllőkben** fekvők is, egészben vagy részletenként **f. évi február 27-én és 28-án** szabad kézből eladó

Bővebbi adatokat nyujt

Horváth Béla

Kőszeg, király-ut.

Egy hurutszer sem mulja fölül a

Kaiser-féle

mell-czukorkát.

Maláta-készülék czukorral kemény alakban.

2300 közjegyzőileg hitelesített bizonyitvány erősitik meg a **biztos hatást köhögés rekedtség**, és **nyálkásodásnál.**

Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos eredményt

nyujtanak az általánosan jónak talált

Kaiser-féle

pfeffermünecz-czukorkák

étvágytalanságnál és gyomorbajoknál.

Egy csomag ára 20 kr.

Kapható Kőszegen:

Jánosa Gyula urnál.

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan „bürviszketeget" jótállás mellett gyógyit, sőt azokat is, kik gyógyulás sehol sem találtak. A „Dr. Hebra sömörirtó"-ja. Külső használatra való nem ártalmas. Ára 6 frt o. é. vám- és postadijmentesen (leveljegyekben is) utánvéttel 50 krral több. Kapható: St. Marien-Drogerie Danzig. (Deutschland)

Ingyen szederfa-csemete.

A földmivelésügyi m. kir. Miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magányi szederfa csemetét. Városok, községek, néptanitók szállitást nem fizetnek; ellenben magán felek a szállitási költséget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasut, esetleg hajó-állomás pontosan bejelentendő.

Ha a csemetéket magas törzsü fákká neveljük ugy egy katastralis holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el oly formáu, hogy a sorok egymástól egy meter, a sorokban a csemeték 80 centimeter távolságra álljanak.

Sövény-alakitásnál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó ölre 6 darab csemetét számitunk.

Kik csemetét akarnak, ezt **sürgösen** jelentsék be.

A földmivelésügyi m. kir. Miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége **Szegszárdon** (Tolna-megye.)

4 arany 18 ezüst érem.

30 tiszteleti- és elismerő okirat.

Kwizda Fluidja

Régi jóhirü diatetikus cosmetikus szer (bedörzsölésre) az emberi test izmainak és inainak erősitésére

1/1 palack ára 1 frt.

turista fluid.

Eredményesen használva turisták, kerékpárosok és jovaglók által nagyobb túrák utáni erősitésre és erőgyüjtésre.

1/2 palack ára 60 kr.

Csakis a fenti védjegyes a valódi,

kapható minden gyógyszertárban

Főraktár:

Kreisapotheke, Korneuburg (Bécs mellett.)

A bet. rajzjegy és csomagolás törvényesen védett.

A bet. rajzjegy és csomagolás törvényesen védett.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, osztnál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevasarlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „**Horgony**" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, **RUDOLSTADT.**

Főraktár: Kőszegen **Floderer Jenő** gyógyszerésznél.

KATHREINER-FÉLE Kneipp maláta kávé.

Nagyanyámnak is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezreinél.

Meghivás

a kőszegi takarékpénztárnak 1899. évi február hó 19-én délelőtti 10 órakor Kőszegen saját helyiségében tartandó

rendes évi közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1898. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése, a tiszta nyeremény felosztása és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.

2. Hét igazgatósági tagnak 3 évre és egy igazgatósági tagnak 1 évi időtartamra való választása.

A közgyülésen az a részvényes bir szavazati joggal, a kinek részvénye 3 hónappal a közgyülés előtt a takarékpénztár részvénykönyvében neve bejegyeztetett, s a ki részvényét a szelvényivel egy pár 8 nappal a közgyülés előtt a takarékpénztárnál letette.

Az üzletkimutatás és mérleg a közgyülést megelőző 8 nappal az intézet helyiségében betekinthető.

Kőszeg, 1899. január 13-án.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.